

ที่ กท ๐๓๑๗.๕/๘๙๔

มหาวิทยาลัยบูรพา	
รับที่.....	07407
วันที่.....	- 6 พย 2563
เวลา.....	11.51 น.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง

เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑/๖๔ ห้วง ๑-๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้จัดทำเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑/๖๔ ห้วง ๑-๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง “จับตาเลือกตั้งสหรัฐฯ : ผลกระทบต่อความมั่นคงของไทย” รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อกราบทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พันเอก

(ประเทือง ปิยะกะโพธิ์)

รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ทำการแทน
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์ และความมั่นคงฯ
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม

ด้วย ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ส่งเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑/๖๔ เรื่อง “จับตาเลือกตั้งสหรัฐฯ : ผลกระทบต่อความมั่นคงของไทย”

จึงเรียนมาเพื่อ

๑. เพื่อโปรดทราบ

๒. และเห็นควรเผยแพร่ให้ทราบทั่วกันและสามารถดาวน์โหลดหนังสือได้ที่
<https://docshare.buu.ac.th>

ดำเนินการตามเสนอ

๖ พ.ย. ๒๕๖๓

๖ พ.ย. ๒๕๖๓

๖ พ.ย. ๒๕๖๓ / ๐๒.๓๖

focus

เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง

ฉบับที่ ๑/๖๔ (ประจำเดือน ต.ค.๖๓)

จับตาเลือกตั้งสหรัฐฯ : ผลกระทบต่อความมั่นคงของไทย

การเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ คนที่ ๔๖ ระหว่างการชิงชัยของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ จะได้ดำรงตำแหน่งเป็นสมัยที่สอง หรือ โจ ไบเดน ผู้ที่อาจจะก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำคนใหม่ ท่ามกลางสถานการณ์โรคโควิด-๑๙ ที่ยังรุนแรงในสหรัฐฯ ผลจากการเลือกตั้งครั้งนี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงภายในนโยบายอเมริกาแบบทรัมป์ (Trumponomics) หรือแบบของไบเดน (Bidenomics) ซึ่งแน่นอนว่าย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศทั่วโลก และต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องติดตามสถานการณ์การเลือกตั้งอย่างใกล้ชิด เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์และมาตรการต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

* การเลือกตั้งสหรัฐฯ

การเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้กำหนดวิธีการอย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐฯ ที่มีมายาวนานกว่า ๒๓๒ ปี กำหนดจัดขึ้นทุก ๆ ๔ ปี ในวันอังคารหลังวันจันทร์แรกของเดือน พ.ย. ซึ่งปีนี้ตรงกับวันอังคารที่ ๓ พ.ย.๖๓ ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียง (อายุ ๑๘ ปีขึ้นไป) จะเข้าหาทาบัตตรณ ศูนย์เลือกตั้ง หรือลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า หรือการเลือกตั้งทางไปรษณีย์ กรณีไม่สะดวกในวันเลือกตั้ง ซึ่งวิธีการนี้ได้รับความนิยมมากขึ้นจากการเลือกตั้งที่ผ่านมา ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในสหรัฐฯ นักการเมืองหลายคนเรียกร้องให้มีการเลือกตั้งทางไปรษณีย์มากขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงการแพร่โควิด-๑๙ ในขณะที่ ปธน.ทรัมป์ ออกมากล่าวแย้งว่าการเลือกตั้งวิธีนี้จะทำให้เกิดการโกงการเลือกตั้งขึ้นได้

การเลือกตั้งทั่วไปของสหรัฐฯ แบ่งตามเขตการปกครอง ๕๐ รัฐ และ ๑ เขตการปกครองพิเศษ โดยใช้ระบบ Winner-Takes-All กับ ๔๘ รัฐ และ ๑ เขตการปกครองพิเศษ คือ วอชิงตัน ดี.ซี. เท่านั้น ส่วนอีก ๒ รัฐ (รัฐเมนกับรัฐเนบราสก้า) ใช้ระบบสัดส่วน คะแนนเสียงที่มาจากประชาชนกาบัตรเลือกตั้งในแต่ละรัฐ ถือเป็นคะแนนมหาชน (Popular Vote) เพื่อเลือกประธานาธิบดีที่ตนชื่นชอบ ซึ่งการออกเสียงของประชาชนนี้จะเป็นเพียงการแสดงเจตนารมณ์แก่คณะผู้เลือกตั้ง (Electoral College) ในรัฐของตนว่าตนอยากจะให้คณะผู้เลือกตั้งออกเสียงเลือกตั้ง (Electoral Vote) ไปในทิศทางใด ซึ่งจะเป็นคะแนนเสียงตัดสินแพ้ชนะ ซึ่งคณะผู้เลือกตั้งนี้ จะไม่มีตำแหน่งทางการเมืองทำหน้าที่เลือกตั้งประธานาธิบดีได้เพียงครั้งเดียวและจะหมดหน้าที่ จึงไม่มีอิทธิพลทางการเมืองใด ๆ

* นโยบาย โจ ไบเดน : พรคเดโมแครต

ผู้ทำซึ่งเป็นความหวังใหม่ ฝ่ายเสรีนิยม ฐานคะแนนเสียงส่วนใหญ่อยู่ตามเขตเมือง ด้วยนโยบาย Bidenomics สนับสนุนการดำเนินธุรกิจอย่างเสรีและเปิดกว้าง โดยนโยบาย Buy Americans (การซื้อสินค้าที่ผลิตในสหรัฐฯ) ซึ่งเชื่อว่าการค้าแบบเสรีจะนำไปสู่ความรุ่งเรืองของเศรษฐกิจทั้งโลก โดยมองว่า การตั้งกำแพงภาษีสู่กันระหว่างสหรัฐฯ กับจีน จนเกิดเป็นสงครามการค้า ทำให้เกิดความเสียหายต่อทั้งสองฝ่าย ไบเดนสนับสนุนข้อตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership : TPP) หนึ่งในข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) มีนโยบายเพิ่มภาษีบริษัทและเศรษฐกิจโดยใช้ระบบการเก็บภาษีตามระดับรายได้แบบขั้นบันได รายได้จากการขึ้นภาษีจะนำมาสนับสนุนโครงการสวัสดิการสุขภาพ เพิ่มสวัสดิการให้กับผู้มีรายได้น้อยและชาวผิวสี สำหรับนโยบายด้านผู้อพยพจะยกเลิกการห้ามประเทศมุสลิม ยกเลิกการลดโควตาผู้อพยพและกรีนการ์ด ไม่สร้างกำแพง และจะคงช่องทาง (Pathway) สู่การเป็นพลเมือง (Citizen) ให้กับผู้อพยพเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย โดยจะส่งเสริมความยุติธรรมต่อคนผิวสี ด้านนโยบายสิ่งแวดล้อม ไบเดนตั้งเป้าหมายให้สหรัฐฯ เป็นประเทศที่ไม่มีคาร์บอนปล่อยสู่ชั้นบรรยากาศภายในปี ๒๐๕๐ และการพัฒนาพลังงานสะอาด ด้านนโยบายต่างประเทศจะให้ความสำคัญกับเวทีพหุภาคี การเจรจาทางการทูต และความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นหลัก และจะนำสหรัฐฯ ให้มีบทบาทเป็นตำรวจโลก

ELECTIONS 2020

การเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ 2563

โจ ไบเดน เดโมแครต วัย 77 ปี	นโยบายเศรษฐกิจ	โดนัลด์ ทรัมป์ รีพับลิกัน วัย 74 ปี
เชื่อในการค้าเสรีมากกว่า	นโยบายภาษี	กีดกันทางการค้าอเมริกาต้องมาก่อน
เพิ่มภาษีบริษัทและเศรษฐกิจมากำโครงการสังคม	นโยบายเข้าเมืองและผู้อพยพ	ยึดมั่นนโยบายภาษีปี 2560 ลดภาษีบุคคลและธุรกิจ
ยกเลิกนโยบายทุกอย่างของทรัมป์	นโยบายความยุติธรรมทางสังคม	เดินหน้าสร้างกำแพงเม็กซิโก ผลักดันบุตรหลานผู้อพยพพ้นสหรัฐ
ส่งเสริมความยุติธรรมต่อคนผิวสี		บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มแข็งเพื่อความสงบสุขของบ้านเมือง

จัดทำโดย ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โทร./โทรสาร : ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕-๑๖ website: www.ssc-thailand.org

* นโยบาย โดนัลด์ ทรัมป์ : พรรครีพับลิกัน

ปธน.ทรัมป์ วางแนวทางการหาเสียงพรรคอนุรักษ์นิยม หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า Grand Old Party หรือ GOP ด้วยนโยบาย Trumponomics ซึ่งนโยบายอาจไม่ได้ปรับเปลี่ยนไปจากเดิมมากนัก อาทิ การสนับสนุนตลาดการค้าระบบทุนนิยม ชูนโยบาย America First (อเมริกาต้องมาก่อน) ทำสงครามการค้ากับจีน การใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น ด้านการเงิน ด้านเทคโนโลยี และด้านการเป็นผู้นำในองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อกดดันประเทศต่าง ๆ ให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่สหรัฐฯ ต้องการ ลดการช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจและการทหารแก่ต่างประเทศ ผลักดันการจ้างงานและการผลิตกลับสู่สหรัฐฯ ปรับลดภาษีตามกฎหมายปี ๒๕๖๐ ยกเว้นในการแข่งขันทางการค้าการผลิตมุ่งให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจภายในประเทศ นโยบายปกป้องผู้ผลิตท้องถิ่นจากคู่แข่งต่างชาติ การถอนตัวจากข้อตกลง TPP สำหรับนโยบายด้านผู้อพยพ มุ่งสร้างกำแพงและกีดกันผู้ย้ายถิ่น เช่น แผนสร้างกำแพงกันชายแดนสหรัฐฯ-เม็กซิโก การประกาศยุบโครงการลีดเดอร์ชิพและการย้ายถิ่นแบบลูกโซ่ (การได้สิทธิการอพยพเข้าเมืองตามครอบครัว) ด้านนโยบายสิ่งแวดล้อม ปรับลดข้อบังคับควบคุมครอง ด้านสิ่งแวดล้อมหลายประการและการถอนตัวจากความตกลงปารีส (Paris Agreement) ซึ่งเป็นความตกลงตามกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) ด้านนโยบายต่างประเทศ คำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ เป็นอันดับแรก มุ่งเน้นเรื่องความมั่นคงและเจริญรุ่งเรืองของชาติ ดำเนินนโยบายการทูตแบบเปลี่ยนทิศทางและยกเลิกภารกิจของการเป็นผู้นำโลก เช่น การแยกตัวออกจากข้อตกลงระหว่างประเทศหรือการถอนตัวจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น องค์การอนามัยโลก เป็นต้น

* ภาพอนาคตหลังการเลือกตั้งของสหรัฐฯ หากโจ ไบเดน ชนะ

โจ ไบเดน อดีตรองประธานาธิบดีสมัยรัฐบาลบารัค โอบามา ผู้ทำชิงประธานาธิบดีของสหรัฐฯ หากชิงชัยคว้าตำแหน่งได้สำเร็จ จะมีความแตกต่างด้านนโยบายจาก ปธน.ทรัมป์ หลายประการ ซึ่งอาจพลิกโฉมสหรัฐฯ อย่างมาก ดังนั้น ผู้เขียนจึงได้นำนโยบายของโจ ไบเดน มาวิเคราะห์หาภาพอนาคต โดยใช้มิติ STEEP-M ดังนี้

มิติสังคม สหรัฐฯ อาจจะเป็นประเทศพหุสังคม ซึ่งไม่กีดกันเชื้อชาติและศาสนา โดยการยกเลิกนโยบายเข้าเมืองและผู้อพยพในสมัย ปธน.ทรัมป์ทั้งหมด โดยกลับมาเน้นเรื่องสิทธิมนุษยชน และสหรัฐฯ จะเป็นสังคมประชาธิปไตยที่เสรีและเปิดกว้างมากขึ้น เกิดการประชุมสุดยอดว่าด้วยประชาธิปไตยระดับโลก (Global Summit for Democracy) เพื่อฟื้นฟูจิตวิญญาณและเป้าหมายร่วมของประเทศในโลกเสรีและกระชับความสัมพันธ์กับมิตรประเทศที่เป็นประชาธิปไตยทั่วโลก

มิติเทคโนโลยี บรรยากาศของการแข่งขันที่เข้มข้นระหว่างจีนกับสหรัฐฯ ในความพยายามเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี ซึ่งสหรัฐฯ คงมีท่าทีที่แข็งกร้าวกับจีนต่อไป เพราะต่างฝ่ายต่างปกป้องผลประโยชน์ของประเทศตน แต่การแยกส่วน (Decoupling) คงไม่รุนแรงและชัดเจน เท่ากรณีหัวเว่ย (Huawei) เหมือนที่ผ่านมา แต่จะมุ่งส่งเสริมการวิจัยเทคโนโลยี 5G และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ในการพัฒนาองค์ความรู้เทคโนโลยีต่าง ๆ มากขึ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันด้านนวัตกรรมให้เหนือจีน

มิติเศรษฐกิจ ความพยายามผลักดัน TPP ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก อาจกลับมาและการปฏิรูปองค์การการค้าโลก อาจทำให้สหรัฐฯ กลับมามีบทบาทนำทางเศรษฐกิจ สามารถกำหนดกติกาการค้าโลก และเป็นผู้นำในการจัดสร้างระเบียบการค้าโลกเสรีอีกครั้ง เพราะสหรัฐฯ เป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของโลก สำหรับนโยบายการค้าต่อจีนจะมีลักษณะประนีประนอมมากยิ่งขึ้น โดยยังคงมองจีนเป็นคู่แข่งและเป็นภัยคุกคามต่อความเป็นมหาอำนาจของสหรัฐฯ

มิติสิ่งแวดล้อม สหรัฐฯ อาจกลับเข้าสู่กฎและกติกาโลกอีกครั้ง เช่น ข้อตกลงปารีส อันจะเกิดความร่วมมือระหว่างประเทศ นำไปสู่การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง โดยเฉพาะปัญหาภาวะโลกร้อน

มิติการเมือง ไบเดนอาจจะสนับสนุนได้หัวนอย่างเต็มที่ ตามพันธกรณีที่สหรัฐฯ ต้องปกป้องได้หัวน ภายใต้กฎหมายว่าด้วยหลักประกันได้หัวนปี 2019 (Taiwan Assurance Act 2019) และการเข้าแทรกแซงฮ่องกงภายใต้กฎหมายปกป้องฮ่องกง (Protect Hong Kong Act) ของสหรัฐฯ ซึ่งอาจกลายเป็นฉนวนความขัดแย้งที่สำคัญต่อจีนในฐานะสนามรบของสงครามตัวแทนระหว่างจีนและสหรัฐฯ

มิติการทหาร สหรัฐฯ อาจกลับไปให้ความสำคัญกับการจำกัดอาวุธนิวเคลียร์ใหม่ เกิดการรื้อฟื้นการเจรจาสนธิสัญญาการลดอาวุธทางยุทธศาสตร์ (Strategic Arms Reduction Treaty - START) กับรัสเซีย การกีดกันอิหร่านไม่ให้พัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ อาจส่งเสริมให้เกิดการเจรจาทางการทูตแบบหลายฝ่ายในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในเกาหลีเหนือ สำหรับประเด็นความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ จะใช้เครือข่ายประเทศพันธมิตรสกัดอิทธิพลของจีนไม่ให้ขยายตัวมากเกินไป และเน้นให้ความสำคัญต่อนโยบายอินโด-แปซิฟิก (Free and Open Indo-Pacific)

* ข้อเสนอแนะ

๑. สหรัฐฯ เป็นประเทศมหาอำนาจ ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการกำหนด ทิศทางการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อโลกและภูมิภาคอาเซียน ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรเฝ้าติดตาม เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์และมาตรการต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากนโยบายการบริหารประเทศของรัฐบาลสหรัฐฯ ชุดใหม่ในอนาคต

๒. เมื่อพิจารณาถึงนโยบายสหรัฐฯ ต่อจีน จะเห็นได้ว่า ภูมิภาคอาเซียนจะถูกกดดันจากทั้งจีนและสหรัฐฯ ในฐานะเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก และปัญหาทะเลจีนใต้ ดังนั้น ไทยจะต้องเตรียมตัวในเรื่องการถ่วงดุลอำนาจจากทั้ง ๒ ประเทศ ในมิติสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการทหาร

๓. หากสหรัฐฯ กลับไปเข้าร่วม TPP อีกครั้ง ไทยจะถูกกดดันให้เข้าร่วมข้อตกลงนี้ด้วย จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมและพิจารณาความสมดุลระหว่างประโยชน์และต้นทุนที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศ

- อ้างอิง ๑. การเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ๒๐๒๐ จาก <http://www.drprapat.com/>
๒. เลือกตั้งสหรัฐฯ ๒๐๒๐ จาก <https://thestandard.co/>
๓. Election 2020 Series จาก <https://www.cfr.org/election2020>
๔. RealClearPolitics Polls จาก <https://www.realclearpolitics.com/>

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC Focus กรุณาส่งข้อคิดเห็นของท่านมายัง คณะผู้จัดทำ (ศศย.สปท.) T/F : ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕-๑๖

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม/เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

☐ การเมือง ☐ เศรษฐกิจ ☐ สังคม ☐ วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี ☐ การทหาร ☐ พลังงาน/สิ่งแวดล้อม
☐ อื่น ๆ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

บทวิเคราะห์โดย เรืออากาศตรีหญิง ภิรัชญา อุไรรัตน์

แบบสอบถามความพึงพอใจเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

SSC FOCUS

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความ

1. สังกัดหน่วยงานของท่าน

() หน่วยงานภายในกระทรวงกลาโหม

() หน่วยงานภายนอกกระทรวงกลาโหม

2. ท่านมีการติดตามข่าวสาร/ข้อมูล ผ่านเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของ
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์เพียงใด

() 4 ฉบับ/เดือน

() 3 ฉบับ/เดือน

() 2 ฉบับ/เดือน

() 1 ฉบับ/เดือน

() ไม่ติดตาม

() อื่น ๆ

3. ท่านได้รับเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ผ่าน
ช่องทางใดบ้าง

() จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail)

() ไปรษณีย์

() การนำสารของหน่วยงาน

() อื่น ๆ

ลำดับ	ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พึงพอใจ
1	ท่านเห็นว่าข้อมูลที่ได้รับจากเอกสารวิเคราะห์ สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ได้เพียงใด					
2	ท่านได้รับเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของศูนย์ศึกษา ยุทธศาสตร์ ทันเวลาต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เพียงใด					

ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม/เห็นว่าสมควรศึกษาเพิ่มเติม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() การเมือง

() เศรษฐกิจ

() วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี

() สังคม

() การทหาร

() พลังงาน/สิ่งแวดล้อม

() อื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

เลขที่ 62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

Fax (SSC FOCUS) : 0 2275 5715, 0 2275 5716